

3762

ذکر

آزمون‌های عینی و فرافکن

مؤلفان

دکتر فریبا کلانتری

گروه روانشناسی، واحد رامهرمز، دانشگاه آزاد اسلامی، رامهرمز، ایران

دکتر مریم اصفهانی اصل

گروه روانشناسی، واحد اندیمشک، دانشگاه آزاد اسلامی، اندیمشک، ایران

فهرست

پیش‌گفتار ۹

بخش اول: تعاریف و کلیات آزمون‌ها

تاریخچه اندازه‌گیری و آزمون روانی ۱۳

مفهوم آزمون روانی ۱۶

تعریف آزمون و آزمون روانی ۱۷

کاربرد آزمون‌های روانی ۱۸

صلاحیت آزمون‌گر و استفاده کنندگان آزمون ۲۱

طبقه‌بندی آزمون‌های روانی ۲۴

۱- آزمون‌های عینی ۲۶

مزایا و معایب آزمون‌های عینی ۲۶

۲- آزمون‌های فرافکن ۲۷

بخش دوم: آزمون‌های عینی

معرفی آزمون‌های عینی ۳۱

۱- پرسشنامه چند جنبه‌ای شخصیتی مینه‌سوتا ۳۱

شکل‌گیری ۲- MMPI ۳۳

مواد آزمون ۳۵

شرایط آزمودنی‌های ۲- MMPI ۳۷

اجرا و نمره‌گذاری ۳۷

نمره‌گذاری ۲- MMPI ۳۹

ترسیم نیمرخ روانی ۴۱

- ۴۲ کدگذاری نیمرخ
- ۴۴ نظام‌گذاری اصلاح شده ولش
- ۴۶ مقیاس‌های اعتباری
- ۴۶ نمره نمی‌دانم (۴)
- ۵۰ شیوه‌های تفسیر MMPI
- ۵۲ سه‌الات پرسشنامه MMPI (فرم بلند)
- ۸۹ ۲- فرم کوتاه MMPI (۷۱ سوالی)
- ۸۹ الف- مقیاس‌های روایی
- ۸۹ ب- مقیاس‌های باطنی
- ۹۰ نمره‌گذاری
- ۹۱ سوالات فرم کوتاه MMPI
- ۹۶ پاسخنامه M.M.P.I فرم کوتاه
- ۹۷ ۳- پرسشنامه شخصیتی پنج عاملی (OCEI)
- ۹۹ عوامل پنج‌گانه شخصیت
- ۱۰۰ روان‌نژندی (N)
- ۱۰۱ برون‌گرایی (E)
- ۱۰۲ انعطاف‌پذیری (O)
- ۱۰۴ دلپذیر بودن (A)
- ۱۰۵ مسئولیت‌پذیری و با وجدان بودن (C)
- ۱۰۶ نحوه تکمیل پاسخنامه
- ۱۰۷ نمره‌گذاری
- ۱۱۵ ۴- پرسشنامه عزت نفس کوپر اسمیت

- ۱۱۵ معرفی پرسشنامه و کاربرد آن
- ۱۱۷ روش نمره‌گذاری پرسشنامه
- ۱۱۸ پرسشنامه عزت نفس کوپر اسمیت
- ۱۲۰ ۵- چک لیست نشانگان اختلالات روانی
- ۱۲۳ توصیف زیر مقیاس‌های پرسشنامه
- ۱۲۶ سوال‌های اضافه
- ۱۲۶ شاخه‌های روانی
- ۱۲۶ ضریب همبستگی علائم مرضی (GSI)
- ۱۲۶ جمع علائم مرضی (PSY)
- ۱۲۷ معیار ضریب نراحتی (PSDI)
- ۱۲۷ نمره‌گذاری
- ۱۲۸ پرسشنامه SCL-90-R
- ۱۴۱ ۶- پذیرش بی‌قید و شرط خود
- ۱۴۳ نمره‌گذاری و تفسیر آزمون
- ۱۴۴ پرسشنامه USAQ
- ۱۴۷ ۷- پرسش نامه اضطراب کتل
- ۱۴۷ روش نمره‌گذاری
- ۱۵۲ پرسشنامه اضطراب کتل
- ۱۵۶ ۸- پرسشنامه سنجش نگرش‌های مذهبی (اسلام شیعی)
- ۱۵۱ کلید و نحوه نمره‌گذاری آزمون سنجش نگرش‌های مذهبی
- ۱۵۹ نمره کل شدت نگرش‌های مذهبی
- ۱۶۰ پرسشنامه سنجش نگرش‌های مذهبی

۱۶۲ ۹- پرسشنامه سنجش دینداری

۱۶۳ پرسشنامه دینداری

بخش سوم: آزمون‌های فرافکن

۱۶۷ آزمون‌های فرافکن

۱۶۸ مشهورترین روش‌های ارزیابی فرافکن

۱۶۸ ۱- تحلیل کلمات جمله

۱۶۹ آزمون جملات ناتمام راتر

۱۷۱ نمره گذاری

۱۷۲ آزمون جملات ناتمام راتر

۱۷۵ ۲- فن روانی-تخصصی زورشاخ

۱۷۷ نمره‌گذاری

۱۷۷ کدگذاری طبقه‌های مختلف

۱۷۸ تفسیر

۱۸۶ ۳- آزمون اندریافت موضوع

۱۸۹ روش اجرا

۱۹۰ منابع

پیش‌گفتار

نقش اصلی هر آزمون روانی اساساً اندازه‌گیری تفاوت‌های فردی یا تفاوت‌هایی است که در فرد بخصوصی در مواقع مختلفی دیده می‌شود. این امر که شرایط اجرای آزمون تا چه اندازه می‌تواند نتایج آن را تحت تاثیر قرار دهند، نکته‌ای است که باید مورد توجه قرار گیرد. تحقیقات نشان می‌دهد که عوامل بی‌شمار ظریفی ممکن است نمره‌های آزمون‌های توانایی و شخصیتی را تحت تاثیر قرار دهند. مثلاً برای آزمون توسط شخص آشنا یا فرد کم‌اطلاع، تفاوت معنی‌داری را در نتایج آزمون‌ها ایجاد می‌آورد. صلاحیت و آمادگی‌های متعددی لازم است تا شخص بتواند به آزمون‌های روانشناختی اقدام کند.

آندره‌ری روانشناس سوئیس در مورد آموزش شغلی اجرا کنندگان آزمون‌ها چنین می‌نویسد: «همه مردم می‌توانند رادیوگرافی یاد بگیرند، زیرا رادیوگرافی نوعی فن عکاسی است. اما، برای تشریح، تفسیر و اخذ حداکثر نتیجه از عکس، وجود متخصصان با تجربه لازم خواهد بود. در مورد تشخیص به کمک آزمون‌های روانی نیز همین گفته صادق است. اگرچه اجرای آزمون‌ها در صورت داشتن صلاحیت، خیلی آسان می‌شود و هرچند تفسیر بعضی نتایج آن‌ها هم بسیار آسان به نظر می‌رسد، پیچیدگی و دشواری تشخیص، در صورتی که بخواهیم سازمان ذهنی فرد را به طور عمیق تحلیل کنیم، هم چنان به جای خود باقی خواهد

بود.»

برای جلوگیری از استفاده نابجا از آزمون‌های روانی، تعیین برخی ضابطه‌های علمی در مورد آزمون‌ها و تفسیر نتایج آن ضروری است. رعایت این شرط که آزمون‌ها توسط افراد واجد صلاحیت به کار روند، نخستین قدم در زمینه جلوگیری از کاربردهای نابجای آزمون‌های روانشناختی است.

کتاب حاضر در اصل به منظور آشنایی دانشجویان با مبانی نظری و کاربرد آزمون‌های شخصیت و نیز کسب مهارت در اجرا، نمره گذاری و تفسیر آزمون‌های روانشناختی برای اساتید فصل‌های مصوب درس آزمون‌های روانشناختی (۲) تدوین شده است. این کتاب به دانشجویان امکان می‌دهد که با چگونگی سنجش شخصیت آشنا شوند. دانش و مهارت نسبی درباری برخی از آزمون‌های شخصیت و روانشناختی و روش‌های اجرا، نمره گذاری و تفسیر نتایج آنها به دست آورند.

این کتاب شامل سه بخش می‌باشد. در بخش نخست مبانی نظری و کلیات آزمون‌ها مطرح شده است و در بخش دوم برخی از آزمون‌های عینی رایج و پرکاربرد آورده شده است و در بخش سوم کتاب آزمون‌های رایج فرافکن مطرح شده است.

امید است که مطالعه این کتاب برای دانشجویان و هم چنین پژوهشگران دست اندرکاران مشاوره و روان‌شناسی مثمرتر واقع گردد و امید است بر ما منت نهادن و پیشنهادهای و نظرهای اصلاحی خود را در جهت رفع نواقص ارسال نمایند.

(kalantari_fr@yahoo.com)

دکتر فریبا کلانتری

دکتر مریم اصفهانی اصل